

บทบรรณาธิการ

การบริการโลหิตของประเทศไทยเป็น Well-organized Co-ordinated Blood Transfusion Program แล้วหรือยัง

รัชณี โอเจริญ

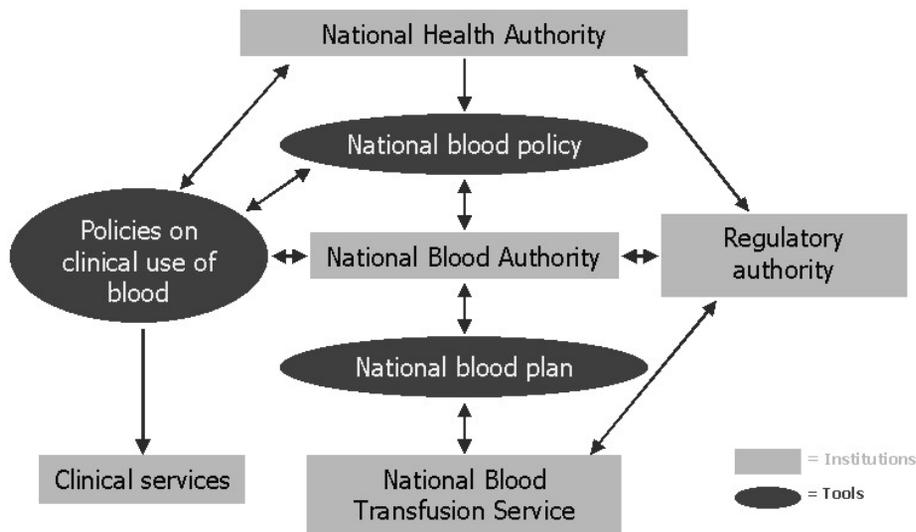
ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย

การบริการโลหิตเป็นบริการที่สำคัญด้านหนึ่งของ health care service การบริการโลหิตที่ได้มาตรฐานดี จะต้องดำเนินการให้ได้ตามวัตถุประสงค์หลักคือ การมีโลหิตและส่วนประกอบของโลหิตที่เพียงพอแก่ผู้ป่วยทุกคน โลหิตและส่วนประกอบของโลหิตมีความปลอดภัยสูงสุด มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานกำหนด และผู้ใช้โลหิตใช้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ การดำเนินการบริการโลหิตให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวได้อย่างยั่งยืนและไม่ มีทรัพยากรสูญเปล่าโดยไม่จำเป็น จะต้องมีการประสาน และร่วมมือกันกับส่วนอื่นๆ ของ health care service

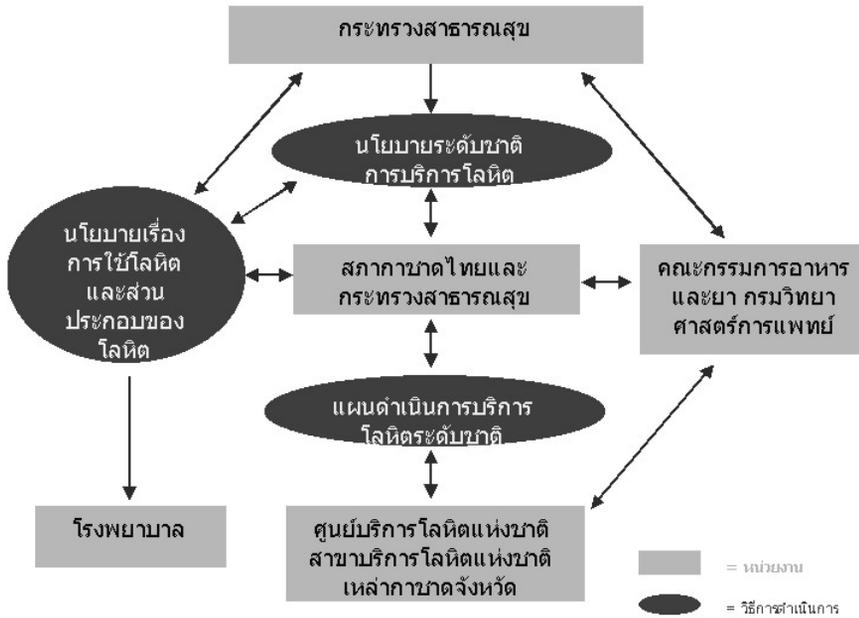
อย่างเป็นทางการ recommendation จาก WHO on Blood Safety (ตามรูปที่ 1) แสดงถึงการประสานงาน (interaction) กับหน่วยงานอื่นๆ ของ health system สำหรับประเทศไทยรัฐบาลไทยได้มอบหมายภารกิจเรื่องการบริการโลหิตแห่งชาติให้กับสภากาชาดไทย และมีการประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งรับผิดชอบ health system ของประเทศ ซึ่งอาจเทียบกับรูปที่ 1 ได้ดังรูปที่ 2

เปรียบเทียบรูปที่ 1 และรูป 2

จะพบว่าการบริการโลหิตของประเทศไทย มีการ



รูปที่ 1 Organigram of Nation Blood Programme showing interaction with other elements of health system



รูปที่ 2

ประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามวาระและโอกาสที่จำเป็น แต่ยังไม่เป็นระบบที่ชัดเจน ซึ่งมีแนวโน้มที่ดีขึ้น เช่น คณะกรรมการอาหารและยา และกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้มีการทำหน้าที่ในฐานะเป็น Regulatory authority เช่นมีการกำหนดมาตรฐานและตรวจสอบทางด้าน GMP ของการผลิตผลิตภัณฑ์โลหิต ซึ่งจะครอบคลุมไปตั้งแต่การคัดเลือกและการเจาะเก็บผู้บริจาค การควบคุมเครื่องมือและน้ำยาที่จะใช้ในการบริการโลหิต การตรวจสอบและให้ lot release ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ การทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการ external quality assesment, การประเมินห้องปฏิบัติการของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นต้น ระบบของ Hospital Accreditation ควรจะช่วยในเรื่องการใช้โลหิตและส่วนประกอบของโลหิตอย่างเหมาะสมในโรงพยาบาลต่างๆ ทั่วประเทศ และศูนย์บริการโลหิตแห่ง

ชาติ สภากาชาดไทย มีความร่วมมือกับสาขาบริการโลหิตแห่งชาติ เหล่ากาชาดจังหวัดทั่วประเทศ ทั้งทางด้านการทำประชาสัมพันธ์จัดหาผู้บริจาคโลหิต มีคู่มือระเบียบปฏิบัติในการคัดเลือกผู้บริจาคโลหิต การเจาะเก็บโลหิต, การตรวจคัดกรองคุณภาพโลหิตและการจัดส่งโลหิต ส่วนประกอบโลหิตไปยังโรงพยาบาลต่างๆ ทั่วประเทศในกรณีนี้ที่สาขาบริการโลหิตแห่งชาติ เหล่ากาชาดจังหวัดจัดหาได้เองไม่เพียงพอ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ควรจะได้มีการประสานงานกับหน่วยงานทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนของภารกิจของแต่ละหน่วยงาน เพื่อให้การบริการโลหิตของประเทศไทยไม่เกิดการซ้ำซ้อนในการดำเนินการ มีการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ และได้มาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ